

Ik ben Steenkool!

**De Steenkool,
een beetje
Limburg is
hem niet vreemd.
En hij is niet zo
goed in Engels.**

Aangeboden door

**Dit verhaal is onderdeel
van de Europese
Verhalenkoffer.**

Meer info?
www.eu.nl -> onderwijs
©Europese Unie

Hi!

I am de steenkool.

De cole of de stone.

I am black, zwart.

And I kan fire geven.

Jongens, dat is wat die Europese Unie.

Leuk dat al die grenzen weggevallen zijn.

En dat we ook een en dezelfde munt hebben.

Maar we spreken allemaal nog lang niet dezelfde taal.

Ach, en dat hoeft ook helemaal niet toch?

Nee, het is mooi die EU. Maar je wil toch wel een beetje je eigen land zijn.

Mij ken je misschien niet.

Dat was vroeger wel anders, hoor.

Vroeger, en dat is een tijd die zelfs jullie ouders misschien niet hebben meegemaakt toen had je in elk huis een kachel.

Daar ging hout in.

Maar vaak ook kolen.

Kool... dat ben ik. Steenkool.

En wat ben ik dan? Nou ja, ik ben een bos van miljoenen jaren geleden.

En dat is afgestorven en platgedrukt, en net zo lang totdat ik dit werd. Ik ben heel erg brandbaar.

Hou bij mij een lucifer en ik sta me toch in de hens.

Ik heb me toch veel mensen de winter door geholpen.

Dan gloei ik helemaal rood op en dan gaan mensen met hun handjes dicht bij mijn kacheltje zitten en dan worden ze lekker warm, midden in de vrieskou van de winter.

Ik ben er al zo lang.

Ik heb de oorlogen hier in Europa wel meegemaakt, hoor.

Die oorlogen, daar weten jullie vast wel van.

Duitsland tegen Frankrijk en Engeland.

Italië tegen Frankrijk en Engeland.

Duitsland dat Polen binnenviel. En Nederland. En België.

Dit verhaal is onderdeel van de
Europese Verhalenkoffer

Meer info?

www.eu.nl ► onderwijs

© Europese Unie

Verschrikkelijk. Wist je dat in die Tweede Wereldoorlog meer dan 50 miljoen — sommige cijfers spreken zelfs over 70 miljoen — mensen het slachtoffer werden van die oorlog?

Tussen Europeanen! Moet je voorstellen.

Ik denk daar niet graag aan terug.

Toen werd ik niet gebruikt om mensen te verwarmen...

maar ik ging de ovens in.

Ik ging de ovens in om staal te smelten,

om kanonnen van te maken.

Kanonnen waar dan weer mensen slachtoffer door werden.

Kolen en staal... ik en mijn goede vrienden...

we werden gebruikt om er voor te zorgen dat de rottigheid zich alleen maar verspreidde.

Vreselijke tijd.

Ik wilde daar niet aan meewerken,

maar wat heb je in te brengen als steenkool.

Niks toch? En ook staal wist zich geen raad. We smolten het staal, en we maakten kanonnen... en de oorlog ging maar door.

Maar toen was het vrede en toen zeiden mijn vriend staal en ik tegen elkaar: dát nooit meer.

Nooit meer oorlog tussen Duitsland en Frankrijk.

Ruzie, okee... maar niet dat daar mensen het slachtoffer van worden.

Daarom werd in 1951 — mensenlief, wat is dat lang geleden — ons verbond gesmeed.

Ja, ik noem dat ONS verbond... het verbond van Kolen en Staal.

De Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal.

Nou goed, daar hadden mensen ook een hand in...

laat ik eerlijk zijn. De Franse minister Robert Schuman en de Duitse bondskanselier Konrad Adenauer die brachten dat plan tot uitvoer... maar het werd ze ingegeven doordat wij

— mijn vriend staal en ik — niet meer wilden meewerken aan die verrotte oorlog.

Het was ook slim.

Dit verhaal is onderdeel van de
Europese Verhalenkoffer

Meer info?

www.eu.nl ► onderwijs

© Europese Unie

Want als je de kolen en het staal kon beheersen, had je de twee grondstoffen voor de oorlogsindustrie te pakken. Geen kolen en geen staal, dus geen kanonnen. Logisch!

Vrienden van ons sloten zich al snel bij ons aan.

En zo kwam Italië erbij, en de hele Benelux... dat is België, Nederland en Luxemburg.

EGKS... Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal.

Ik ben daar nog altijd zo trots op.

We werden uit de mijnen gehaald om weer goed te doen, warmte te geven, en de mensen met elkaar te verenigen.

Ik wist weer wat het was om steenkool te zijn.

Ik was weer trots op mezelf.

Die samenwerking ging zo goed dat die landen in 1957 een nieuw Verdrag sloten. Dat was de EEG, de Europese Economische Gemeenschap. In de titel kwamen ik, de steenkool en mijn vriend staal niet meer voor... maar dat kon ons niet schelen.

We hadden namelijk het begin meegemaakt en dat daar weer nieuwe mooie goeie dingen uit voortkwamen... ach mens, dat is toch alleen maar mooi. De EEG werd de EU...

en waar vroeger oorlog was, en rivaliteit, en elkaar het licht in de ogen niet gunnen... daar is nu samenwerking.

De tijden zijn veranderd.

Ten goede.

Laat ik dat vooropstellen.

Ze bekvechten nog een hoop, maar dat is goed.

Je hoeft het niet met elkaar eens te zijn.

Je mag elkaar ook wel de waarheid zeggen.

En je hoeft ook niet op te geven dat je Nederlands bent of Frans of Duits of Grieks of Italiaans.

I don't spreek goed Engels.

Steenkolenengels, zeggen ze.

Dat is wat ik spreek. Dat is een beetje van alles wat.

Maar als ik in het buitenland ben, dan ben ik daar

Dit verhaal is onderdeel van de
Europese Verhalenkoffer

Meer info?
www.eu.nl ► onderwijs

© Europese Unie

geen vijand meer.

Maar een goeie buur of een goeie vriend.

Hoe het mij gaat?

Ja, steenkool is minder belangrijk geworden.

Kachels gaan op gas, of soms op elektriciteit.

Mensen halen geen zakje kolen meer voor de kachel.

Vroeger hadden we in Limburg steenkolenmijnen maar...

Dat was veel en zwaar werk, en het leverde uiteindelijk net te weinig geld op.

Dus in 1965 werd besloten dat de mijnen — want wij komen van onder de grond, wij worden gewonnen in mijnen — dat die mijnen moesten worden gesloten.

In 1974 ging de Oranje-Nassaumijn in Heerlen dicht, dat was de laatste.

Ook in België zijn de mijnen gesloten — daar ging in 1992 de laatste dicht in Zolder, dat is een plaats in de Kempen. En in Duitsland gaat de laatste steenkoolmijn ook sluiten.

Ik vind dat we altijd in ons achterhoofd die EGKS moeten houden.

De Europese Gemeenschap van Kolen en Staal en vooral ook WAAROM we die destijds hebben bedacht.

Dat ging niet over Kolen, niet over Staal.

Dat ging over vrede, en over samenwerken, en over vereniging.

Over dat je verschillen mag houden maar dat je geen oorlog moet voeren.

Ik vind het geen prettige gedachte om ooit weer inzet van een oorlog te zijn.

Dus het is goed zoals het is.

En het kan altijd beter.

D'r kunnen altijd landen bij.

Landen die zeggen: hé, vrede... dat wil ik ook.

Laten we handel drijven met elkaar.

Koop ik bij jou staal, krijg jij van mij kolen.

Om mensen te verwarmen als het winter is.

Dit verhaal is onderdeel van de
Europese Verhalenkoffer

Meer info?

www.eu.nl ► onderwijs

© Europese Unie

Op 12 oktober 2012 — en ik krijg nog altijd tranen in mijn ogen als ik er aan terugdenk — maakte het comité voor de Nobelprijs voor de Vrede bekend dat de prijs zou worden toegekend aan de EU. Ze zeiden: “De Unie en haar voorgangers, zoals de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, hebben gedurende zestig jaar bijgedragen aan vrede, veiligheid, democratie en mensenrechten in de EU.”

Kijk, hier ben ik.

Steenkool is de naam.

En je dacht: wat een raar stuk zwart steentje.

Maar wist je, dat ik de winnaar ben van de Nobelprijs voor de Vrede?

Net als Barack Obama of Nelson Mandela of Martin Luther King en het Internationale Rode Kruis is dit kooltje een Nobelprijswinnaar.

Daar sta ik voor.

En als je mij — of een van mijn broers of zussen — ooit ziet.

Of dat je een bezoek brengt aan een mijn.

Of je ziet ergens een ouwe kolenkachel.

Denk daar dan even aan.

Denk dan even aan de Vrede.

De Vrede in de EU.

En dat dát vuur maar nooit mag doven!

Dit verhaal is onderdeel van de
Europese Verhalenkoffer

Meer info?
www.eu.nl ► onderwijs

© Europese Unie

STEENKOOL

Steenkool werd vroeger gebruikt als brandstof in kachels, om mensen warm te houden. In de oorlog werd steenkool echter ook gebruikt om wapens en kanonnen van te maken. Zoveel ellende en slachtoffers als er toen waren. We wilden nooit meer oorlog! Door samenwerking bij het gebruik van kolen en staal ontstond de Europese Gemeenschap van Kolen en Staal (EGKS), de voorloper van de EU. Laten we nooit vergeten hoe belangrijk vrijheid en vrede voor ons is.

Geef antwoord op de volgende vragen:

1. Waar waren, in Nederland, kolenmijnen?

- in Groningen
- in Brabant
- in Zuid-Limburg

2. Na welke oorlog besloten zes landen dat samenwerking meer kans op vrede zou brengen?

- na de Bosnische oorlog
- na de Eerste Wereldoorlog
- na de Tweede Wereldoorlog

3. Wanneer werd het verbond van kolen en staal, de EGKS, gesloten?

- 1946
- 1951
- 1960

4. Welke zes landen waren lid van de EGKS?

- Frankrijk, Duitsland, Italië, België, Nederland, Denemarken
- België, Nederland, Luxemburg, Spanje, Frankrijk, Duitsland
- Frankrijk, België, Nederland, Luxemburg, Duitsland, Italië

5. Welke politici namen het initiatief om te praten over Europese samenwerking na de 2e W.O.?

- minister Mansholt en minister Drees
- minister Schuman en bondskanselier Adenauer
- minister Spaak en Winston Churchill

6. Waarom wilde men, na de 2e W.O., het toezicht op de kolen- en staalindustrie met meerdere landen delen?

- om alle landen economische groei te bieden
- voor de wederopbouw van Europa
- als je het toezicht op steenkool en staal deelt, maak je minder snel oorlog.

7. Hoe lang heeft de EU al vrede gebracht tussen de lidstaten?

- minder dan 10 jaar
- 50 jaar
- meer dan 60 jaar

8. Op 10 december 2012 ontving de EU in Oslo de Nobelprijs voor ...?

- internationale samenwerking
- vrede, democratie en mensenrechten
- rechten van minderheden

Dit verhaal is onderdeel van de Europese Verhalenkoffer

Meer info?

www.eu.nl ► onderwijs

© Europese Unie

DE STEENKOOL vragen en antwoorden

1. Waar waren, in Nederland, kolenmijnen?
 - in Groningen
 - in Brabant
 - in Zuid-Limburg
2. Na welke oorlog besloten zes landen dat samenwerking meer kans op vrede zou brengen?
 - na de Bosnische oorlog
 - na de Eerste Wereldoorlog
 - na de Tweede Wereldoorlog
3. Wanneer werd het verbond van kolen en staal, de EGKS, gesloten?
 - 1946
 - 1951
 - 1960
4. Welke zes landen waren lid van de EGKS?
 - Frankrijk, Duitsland, Italië, België, Nederland, Denemarken
 - België, Nederland, Luxemburg, Spanje, Frankrijk, Duitsland
 - Frankrijk, België, Nederland, Luxemburg, Duitsland, Italië
5. Welke politici namen het initiatief om te praten over Europese samenwerking na de 2e W.O.?
 - minister Mansholt en minister Drees
 - minister Schuman en bondskanselier Adenauer
 - minister Spaak en Winston Churchill
6. Waarom wilde men, na de 2e W.O., het toezicht op de kolen- en staalindustrie met meerdere landen delen?
 - om alle landen economische groei te bieden
 - voor de wederopbouw van Europa
 - als je het toezicht op steenkool en staal deelt, maak je minder snel oorlog.
7. Hoe lang heeft de EU al vrede gebracht tussen de lidstaten?
 - minder dan 10 jaar
 - 50 jaar
 - meer dan 60 jaar
8. Op 10 december 2012 ontving de EU in Oslo de Nobelprijs voor ...?
 - internationale samenwerking
 - vrede, democratie en mensenrechten
 - rechten van minderheden

Dit verhaal is onderdeel van de
Europese Verhalenkoffer

Meer info?

www.eu.nl ► onderwijs

© Europese Unie